

De lotgevallen van de Technische Hogeschool te Eindhoven gedurende het eerste cursusjaar van haar bestaan

Citation for published version (APA):

Dorgelo, H. B. (1958). *De lotgevallen van de Technische Hogeschool te Eindhoven gedurende het eerste cursusjaar van haar bestaan*. Technische Hogeschool Eindhoven.

Document status and date:

Gepubliceerd: 01/01/1958

Document Version:

Uitgevers PDF, ook bekend als Version of Record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.tue.nl/taverne

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

openaccess@tue.nl

providing details and we will investigate your claim.

**DE LOTGEVALLEN VAN DE
TECHNISCHE HOGESCHOOL TE EINDHOVEN
GEDURENDE HET EERSTE CURSUSJAAR
VAN HAAR BESTAAN**

**Rede,
uitgesproken op 19 september 1958
door de
Rector Magnificus
der technische hogeschool
te Eindhoven,
Prof. Dr. H. B. Dorgelo**

TECHNISCHE HOGESCHOOL EINDHOVEN

*Edelgrootachtbare Heren Curatoren,
Mijne Heren, Leden van de Senaat,
Hooggeleerde vertegenwoordiger van de Delftse
Academische Senaat, prof. dr. ir. R.M.M. Oberman,
Dames en Heren Studenten,
Mijnheer de architect en medebouwers aan deze
hogeschool,
Dames en Heren, die U met de Eindhovense Hogeschoolgemeenschap verbonden toont,
Hooggeachte genodigden,
Zeer gewaardeerde toehoorderessen en toehoorders.*

Nog klinken in ons na de Koninklijke woorden, door Hare Majesteit, de Koningin, gesproken tijdens de plechtige academische zitting op 19 september 1957, de glorieuze dag, welke het hoogtepunt vormde van het eerste cursusjaar van de Technische Hogeschool te Eindhoven. Het zal U niet verwonderen, dat onze gedachten allereerst uitgaan naar die dag, welke in de annalen dezer hogeschool gemerkt zal blijven als de dag, waarop de feestelijke klanken der Akademische Festouverture en der Inno della tecnica het historisch moment der officiële opening begeleidden.

Nu het mijn, mij door de wet voorgeschreven, taak is, U de lotgeval- len der technische hogeschool in het eerste cursusjaar te beschrijven, wil ik in gedachten enkele ogenblikken met U verwijlen bij verschillende markante punten in de nog jonge geschiedenis van deze hogeschool. Het is goed zich zo nu en dan op de afgelegde weg te bezinnen. In de dagelijkse dynamiek der opbouwactiviteit met haar noodzakelijke, veelvuldige besprekingen en vergaderingen is er nauwelijks tijd, om terug te zien op hetgeen achter ons ligt. Onophoudelijk vragen maatregelen, die vóór ons liggen, en die nodig zijn, om de goede aansluiting aan het aangevangen onderwijs tijdig te bewerkstelligen, de volle aandacht. Een terugblik in vogelvlucht op

het voorafgaande jaar is ook goed, om van momentele problemen afstand te nemen, het geheel weer beter te leren overzien en te toetsen op een evenwichtige behartiging der onderdelen.

Terugblikkend op het afgelopen jaar kan men constateren, dat in de eerste plaats de werkzaamheden sterk gestaan hebben in het teken van de maatregelen, welke tengevolge van het onverwacht grote aantal ingeschreven studenten getroffen moesten worden, opdat ook in het komende tweede cursusjaar het onderwijs voortgang zal kunnen hebben. Hiervoor was o.m. nodig het bij de aanvang van de cursus 1957-1958 in gebruik genomen paviljoen met ca. 2800 m² te vergroten. In snel tempo moesten hiervoor het programma van eisen, de bouwkundige vormgeving en de bouw worden gerealiseerd. Dank zij de intense samenwerking en onvermoeide inzet der betrokken hogeschoolinstanties, van het bouw bureau, van architect, van aannemer en werklieden is het mogelijk gebleken deze onverwacht noodzakelijk geworden uitbreiding van het paviljoen heden in gebruik te nemen. Na afloop van de receptie, volgende op deze zitting, zal er gelegenheid zijn de gereed gekomen uitbreiding van het paviljoen te bezichtigen.

In de tweede plaats heeft het accent in de afgelopen cursus sterk gelegen op de noodzaak het aanvankelijk opgezette bouwplan voor een hogeschool voor 1000 studenten om te werken tot een plan voor 1800 studenten.

Het aantal ingeschrevenen voor de cursus 1957-1958 en de daarop gebaseerde prognose van het aantal der in de komende jaren te verwachten studenten deden voorzien, dat een hogeschool te Eindhoven, ontworpen en gebouwd voor 1000 studenten, reeds bij haar gereedkomen te klein zou zijn. Het werd daarom raadzaam - en noodzakelijk - geacht een nieuw programma van eisen op te stellen voor een gebouwencomplex voor het geven van onderwijs aan 1800 studenten.

De aanvankelijk gestelde grondgedachte, de eenheid en de samenhang van het onderwijs en onderzoek binnen de technische hogeschool zoveel mogelijk te bevorderen en in de bouw tot uitdrukking te brengen, bleef ook bij dit nieuwe plan gehandhaafd.

In een bespreking over de bouwplannen viel eens een grappige verspreking, toen iemand in plaats van over het duizend-studentenplan over het duizend-jarenplan sprak. Daar zit iets in om over na te denken: het werk van de eerstvolgende jaren te projecteren tegen de achtergrond van de verre toekomst.

De omschakeling van het 1000- naar het 1800-studentenplan vroeg ook om een nieuw urgentieschema voor het tijdig beschikbaar komen der verschillende gebouwen, behorende tot het totale te bouwen complex van hallen en laboratoria. Hierbij werd als eerste urgentie na het gereedkomen en ingebruiknemen van het paviljoen en van de uitbreiding daarvan gesteld: het gebruiksklaar komen vóór september 1959 van de hal voor de afdeling der werktuigbouwkunde, van de hallen voor de chemische en fysische technologie, van de hal voor de afdeling der elektrotechniek en van het centrale ketelhuis. Als tweede, doch niet minder dringende urgentie werd gesteld: het gereedkomen vóór september 1961 van het hoofdgebouw voor de afdeling der algemene wetenschappen, voor een deel van de afdeling der werktuigbouwkunde, voor de tijdelijke huisvesting van een deel van de afdeling der elektrotechniek en van de in dit gebouw opgenomen bibliotheek. Het ruimtegebrek, dat zonder meer in de periode, liggende tussen het gereedkomen van de hallen en het gereedkomen van het hoofdgebouw zal optreden, kan gelukkig worden opgevangen door een tijdelijke terbeschikkingstelling van het huidige Gymnasium Augustinianum aan de technische hogeschool.

Het gereedkomen der opgesomde gebouwen binnen het zoëven genoemde tijdschema is niet slechts een essentieel intern belang ter verzekering van een goede successieve aansluiting van het onderwijs in de achtereenvolgende semesters, maar ook voor een goede aansluiting aan de nationale en internationale ontwikkeling van het technisch hoger onderwijs.

Het nieuwe programma van eisen, steunend op een ontwikkelingsplan voor een hogeschool voor 1800 studenten, en het daarop gebaseerde ontwerp van de architect, ir. S. J. van Embden, werden op 16 juni aangeboden en toegelicht tijdens een bezoek van de minister-president, dr. W. Drees, van de minister van onderwijs, kunsten en wetenschappen, mr. J. M. L. Th. Cals, en van de Excellenties Mej. dr. M. A. M. Klompé, H. J. Hofstra, mr. A. A. M. Struycken, J. Suurhoff, ir. A. Vondeling en ir. H. B. J. Witte.

De hogeschool is uitermate erkentelijk voor de intense belangstelling, door de Ministerraad getoond voor de in gang zijnde opbouw van de bij de wet van 7 juni 1956 gestichte technische hogeschool te Eindhoven en voor de waardering, uitgesproken bij monde van de minister-president, voor de bij dit werk gemaakte vorderingen.

Het op de dies natalis der hogeschool, 23 juni 1956, ingestelde en door de minister beëdigde college van curatoren, op 13 mei 1957 versterkt door de benoeming van ir. S. A. Posthumus, lid van de

Tweede Kamer der Staten-Generaal, onderging in het cursusjaar 1957-1958 een wijziging door het aftreden op 29 januari 1958 van de curator mr. H. A. M. T. Kolschoten, oud-burgemeester van de gemeente Eindhoven, thans burgemeester van 's-Gravenhage.

Wij weten, dat het burgemeester Kolschoten moeilijk gevallen is, terug te treden uit het college van curatoren van de hogeschool, aan welke totstandkoming hij met zulk een groot enthousiasme heeft meegewerkt, en welke hogeschool zijn volle belangstelling en liefde had, en waaraan hij zich zo sterk verbonden gevoelde. Zijn werk voor de hogeschool, verricht in de commissie 's Jacob, als curator, als burgemeester, als initiatiefnemer voor de instelling van de burgerijcommissie - waaruit de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven is voortgekomen - als lid van de commissie van der Pot tot regeling van de rechtspositie der aan de technische hogescholen verbonden hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke ambtenaren - en dat alles in de belangrijke eerste opbouwperiode van de hogeschool - dat werk is en wordt door de gehele hogeschoolgemeenschap ten hoogste gewaardeerd en het is mij een behoefte hem ook thans namens die gemeenschap hartelijk te danken voor al hetgeen hij voor de technische hogeschool te Eindhoven verricht heeft.

De hogeschool begroet van harte ook vanaf deze plaats als haar nieuwe curator de huidige burgemeester van Eindhoven, die bij al het nieuwe, dat zijn aandacht vraagt, vanaf zijn komst in deze stad met woorden en daden blijk gaf van zijn warme belangstelling voor de hogeschool. Wij zijn overtuigd, dat deze ook in de toekomst op zijn volle steun mag rekenen.

De secretaris van de technische hogeschool Eindhoven, drs. A. H. M. Wijffels, verkreeg bij de opening van deze hogeschool wegens zijn grote verdiensten voor haar voorbereiding en haar opbouw het officierschap in de orde van Oranje-Nassau.

De Senaat van de technische hogeschool te Eindhoven werd in de loop van de cursus 1957-1958 versterkt door de volgende benoemingen:

- a. in de afdeling der algemene wetenschappen van de gewoon hoogleraren:
  - prof. dr. W. Peremans, om onderwijs te geven in de wiskunde,
  - prof. dr. M. J. Steenland en prof. dr. D. A. de Vries voor de algemene natuurkunde,
  - prof. ir. J. G. Slotboom voor de stromingsleer en
  - prof. dr. J. B. Alblas voor de mechanica.

van de buitengewoon hoogleraren :

prof. dr. ir. F. Ph. A. Tellegen voor de wijsbegeerte,
prof. dr. C. J. Bouwkamp voor toegepaste wiskunde en
prof. dr. J. F. Schouten voor de perceptie- en informatieleer.

b. in de afdeling der werktuigbouwkunde van de gewoon hoogleraren :

prof. ir. C. de Beer, om onderwijs te geven in de werktuigbouwkunde en de mechanische technologie,
prof. J. B. Aninga voor de werktuigkundige bedrijfsmechanisatie,
prof. ir. A. Horowitz voor de leer der mechanismen en
prof. ir. W. L. Esmeijer voor de technische mechanica.

Het gewoon hogleraarschap van prof. ir. L. J. P. Smulders werd om gezondheidsredenen bij K.B. van 20 juli 1957 in een buitengewoon hogleraarschap omgezet.

c. in de afdeling der scheikundige technologie van de gewoon hoogleraar :

prof. dr. ir. A. I. M. Keulemans voor de fysische analyse-methoden en de buitengewoon hoogleraar :

prof. dr. ir. J. N. J. Perquin voor de scheikundige technologie.

Geeft het voorafgaande reeds een beeld van de grote verscheidenheid der te doceren leervakken, de in de loop van de cursus 1957-1958 uitgesproken inaugurele redevoeringen gaven een nog grotere variatie te beluisteren aangaande wetenschappelijke en persoonlijke visie op de aanvaarde hoogleraarstaak.

Op 29 oktober 1957 sprak prof. dr. ir. W. van Loon over het onderwerp "Onderzoek en chemische industrie",
op 19 november 1957 sprak prof. ir. A. L. W. Seyffardt over "Motoren in het wegverkeer",
op 17 december 1957 sprak prof. dr. K. S. Knol over "Ruis",
op 4 februari 1958 sprak prof. dr. ir. F. Ph. A. Tellegen over "Zelfwording en zelfverlies in de arbeid",

op 25 februari 1958 sprak prof. dr. J. J. Seidel over
"Wiskunde en technisch hoger onderwijs",
op 13 mei 1958 sprak prof. dr. ir. A. A. Th. M. van Trier over
"De spanning tussen het universele en het specialistische aspect van het technisch hoger onderwijs",
en op 10 juni 1958 sprak prof. dr. C. Koningsberger over
"Aspecten van het rijk van de koolstof".

Het secretariaat van de senaat werd in het cursusjaar 1957-1958 vervuld door prof. dr. K. Posthumus, die in zijn boeiende rede op de dies natalis op 23 juni 1958 over

"Theorie of praktijk - een pseudoprobleem"

blijk gaf van zijn grote belangstelling voor de didactische problemen bij het hoger onderwijs. De senaat, onder meer zijn grote kennis en ervaring op het gebied van de organisatie van het hoger onderwijs - mede door zijn lidmaatschap van de Onderwijsraad - op hoge prijs stellende, benoemde collega Posthumus, tevens geleid door continuïteitsoverwegingen, voor de volgende cursus wederom als secretaris van de senaat.

Bij de aanvang van de cursus 1958-1959 bestaat de senaat uit 26 gewoon hoogleraren en 7 buitengewoon hoogleraren; aan ir. J. van Vollenhoven werd een opdracht verstrekt voor het onderwijs in verbrandingsmotoren in de cursus 1958-1959, met de bevoegdheden verbonden aan een buitengewoon hoogleraarschap, terwijl verder aan de senaat nog vijf adviseurs zijn toegevoegd, die aan de besprekingen voor de opbouw van de hogeschool in de senaat c.q. in de afdelingen deelnemen.

De gezamenlijke arbeid van curatoren en senaat richtte zich in de afgelopen cursus in belangrijke mate op de verdere op- en uitbouw van het besturend en leidinggevend apparaat der hogeschool met al zijn adviserende en uitvoerende organen. Hierbij is gestreefd naar een zo effectief mogelijke samenwerking van het curatorium met de senaat. Verschillende maatregelen zijn getroffen om een zo snel mogelijke besluitvorming van het curatorium te bevorderen.

Het contact tussen curatoren en senaat, reeds gelegd in tal van besprekingen van de rector en van senaatsleden met curatoren werd ten eerste bevorderd door het bijwonen van de vergaderingen van het curatorium door de rector en door het als gast bijwonen van de vergaderingen van het college van rector en assessoren door de secre-

taris van de hogeschool en mede door het instellen van gemengde curatoren-senaatscommissies ter voorbereiding van verschillende res-sorten van werkzaamheden van curatoren en senaat.

Mijnheer de president-curator, dat gij en curatoren ook informeel de samenwerking met de senaat wilt bevorderen, is wel gebleken uit Uw zeer gewaardeerd initiatief om samen, als curatorium en senaat, "ergens in den lande" eens rustig bijeen te komen, teneinde ge-zamenlijk te overdenken, wat werd opgebouwd en wat verder uitge-bouwd kan en moet worden, om zich samen te bezinnen op fouten, die werden gemaakt en op aanwezige knelpunten, die remmend zouden kunnen werken op een gezonde groei van het organisme der techni-sche hogeschool.

Van de zojuist genoemde gemengde curatoren-senaatscommissies noem ik hier de commissies voor organisatie- en budgetzaken, voor personeelszaken, de bouwcommissie, de bibliotheekcommissie en de commissie ter bestudering van eventuele nieuwe opleidingen aan de technische hogeschool te Eindhoven. De laatstgenoemde commissie wil zich voorlopig beperken tot de bestudering van de mogelijkheden en wenselijkheden van eventueel nieuw in te stellen opleidingen, voor welke invoering een wetswijziging niet nodig is, doch welke verwezenlijkt zouden kunnen worden binnen een onderafdeling van, of een tussenafdeling uit een of meer reeds aan de technische hoge-school bestaande afdelingen. Gedacht wordt allereerst aan de even-tuele mogelijkheid van het instellen van opleidingen voor materiaal-kundig en natuurkundig ingenieur. Het werk van de commissie voor nieuwe opleidingen is tevens van belang met betrekking tot de be-sprekingen in de door de minister van onderwijs, kunsten en weten-schappen ingestelde commissie tot spreiding van het technisch hoger onderwijs in Nederland, in welke commissie de technische hogeschool Eindhoven vertegenwoordigd is door de curator s'Jacob en door de rector.

In de commissie voor organisatie- en budgetzaken worden onder voorzitterschap van de president-curator beleidsbeslissingen van cu-ratoren en senaat ten aanzien van het algemeen beleid, van het ont-wikkelingsplan, van het schema van uitgaven en van de jaarbegroting voorbereid, met medewerking van het secretariaat en van het als staforgaan der technische hogeschool door curatoren ingestelde plan-bureau onder leiding van drs. A. Wattel.

Het veelomvattende werk van de bouwcommissie geleid en gestuwd

door de bouwcuratoren, ir. Th. P. Tromp en dr. ir. F. W. van Berckel en de bouwcoördinator prof dr. P. v. d. Leeden ter voorbereiding van alle beslissingen aangaande de bouw van de nieuwe hogeschool, is in hoge mate versneld en bevrucht door het feit, dat naast leden van het curatorium en de senaat en naast de architect, ook deskundige adviseurs op bouwkundig en financieel gebied in deze commissie zitting hadden.

Het is vooral dankzij het werk der bouwcommissie, dat de bouw van de hallen voor werktuigbouwkunde, voor chemische en voor fysieke technologie, voor elektrotechniek en van het ketelhuis reeds zover is gevorderd, dat - onvoorziene omstandigheden voorbehouden - verwacht kan worden, dat deze gebouwen voor de aanvang van de volgende cursus 1959-1960 gereed en beschikbaar zullen zijn en dat het project van het hoofdgebouw met de daarin ontworpen bibliotheek reeds zover is kunnen worden voorbereid, dat nog in de maand augustus van dit jaar de aanbesteding en de gunning van het heiwerk voor dit hoofdgebouw heeft kunnen plaats vinden.

Inmiddels worden door de bouwcommissie en de architect de nodige voorbereidingen getroffen voor de oprichting van de andere gebouwen, welke deel zullen gaan uitmaken van het in de Dommelvallei verrijzende complex, te weten het hoge gebouw voor de scheikunde, het centrale collegezalencomplex met de grote zaal voor ontvangsten, conferenties en congressen.

De bouwcommissie en curatoren hebben als hulporgaan voor de voorbereiding der bouwplannen en voor het toezicht op de uitvoering daarvan het door curatoren ingestelde bouw bureau ter beschikking, welk bureau aanvankelijk onder leiding van de adviseur van curatoren voor bouwzaken, ir. J. R. Bouten, stond en thans onder leiding van ir. L. L. C. Poljs staat.

De bij de wet van 7 juni 1956 aan de technische hogescholen verleende grotere zelfstandigheid heeft de snelle opbouw der hogeschool in sterke mate bevorderd. Mede is zij mogelijk geworden dankzij het vlotte tempo, waarin de nodige goedkeuringen door de ministeries van onderwijs, kunsten en wetenschappen en van financiën werden verstrekt. Het zij mij vergund hiervoor een woord van dank uit te spreken, in welk dankwoord ik ook gaarne alle rijks- en gemeentelijke overheidsinstanties betrek, die daadwerkelijk een onvertraagde verwerkelijking der bouwplannen helpen bevorderen. Dankbaar zijn wij ook voor de voortreffelijke verhouding, welke er tussen het stadsbestuur, in het bijzonder tussen het college van Burgemeester en Wethouders, en de hogeschool bestaat, een ver-

houding, die voor de totale opbouw van de hogeschool zo uitermate belangrijk is.

Het totale opbouw- en werkteam der hogeschool was op 31 augustus 1958 uitgegroeid tot een bezetting van 287 personeelsleden (docenten inbegrepen). Het aantrekken van het benodigde personeel geschiedde met medewerking van de centrale personeelsdienst onder de leiding van mr. J. Rustige. Het personeelsbeleid is toevertrouwd, aan de betreffende curatoren-senaatscommissie onder voorzitterschap van de curator mr. dr. Ch. J. M. A. van Rooy.

Op 7 maart 1958 werd de personeelsvereniging opgericht. Zij stelt zich ten doel de gemeenschapszin en het saamhorigheidsgevoel onder het gehele personeel der technische hogeschool Eindhoven aan te kweken door het bevorderen van activiteiten op het gebied van de vrijetijdsbesteding. Zij tracht kennis en geest te verrijken door het geven van culturele ontspanning, door sport en spel en door het wekken en onderhouden van belangstelling voor wetenschap en techniek. Ongeveer 75% van de personeelsleden heeft zich als lid of donateur bij de vereniging aangesloten. De sectie sport der personeelsvereniging boekte haar eerste succes door het behalen van de eerste prijs in het dames-volleybaltournooi Hoger Onderwijs 1958 te Groningen.

Als deskundige adviseurs voor en in de bibliotheekcommissie traden tot 27 januari 1958 op de heren dr. L. J. van der Wolk, bibliothecaris van de technische hogeschool te Delft, drs. C. van Dijk, bibliothecaris van de B.P.M., drs. J. J. M. Hornix, bibliothecaris van de R.K. Economische Hogeschool te Tilburg en ir. H. Rinia, directeur van het Philips Laboratorium te Eindhoven. Voor de vele door hen aan de bibliotheek bewezen diensten zeggen wij hun ook thans onze dank.

De inrichting en completering van de boekenvoorraad van de bibliotheek vorderde gestaag. Tot 1 september 1958 werden 13.701 werken gestamboekt. Voorwaar, geen geringe arbeid. Het aantal tijdschriftabonnementen is thans ruim 600. Als waarnemend bibliothecaris trad op dr. ir. N.A.J. Voorhoeve en als plaatsvervangend bibliothecaris ir. J. Stellingwerff.

Denkende aan het kaleidoskopisch gebeuren in het achter ons liggende cursusjaar, kan men zich nauwelijks meer realiseren, dat de

eerste curatorenvergadering in het vorige cursusjaar - op 5 september 1957 - nog werd gehouden in het pand Aalsterweg 391, het pand, waarin de mannen en vrouwen "van het eerste uur" hun arbeid voor de hogeschool begonnen, toen er nog geen stoelen waren om te zitten en toen zij, zittend op een op de vloer liggend tapijt, de eerste besprekingen over de bouw hielden, welke besprekingen, zij het later in een ietwat meer geordende situatie, sindsdien de besprekingen van de "Tapijtcommissie" worden genoemd. Deze tapijtcommissie heeft echter voor haar nieuwe leden geen inauguratietijd ingevoerd met verplicht zitten op het toenmalige tapijt.

De werkzaamheden in de senaat, in het college van rector magnificus en assessoren en in de afdelingen stonden in het afgelopen jaar sterk in het teken van het regelmatig doen verlopen van het in september 1957 aangevangen onderwijs, van de completering van het voor onderwijs en onderzoek benodigde hooglerarencorps, wetenschappelijke, technische en administratieve staf en van de nadere uitwerking en detaillering van het studieprogramma voor het 3e, 4e en 5e semester, een en ander zoals dit thans in de "Gids" voor het studiejaar 1958-1959 bekend is gemaakt, en in de voorbereiding van het studieprogramma voor de hogere semesters.

Door het college van rector magnificus en assessoren werden verschillende interafdelingswerkgroepen opgericht en door de senaat bekrachtigd ter bespreking en voorbereiding van die gedeelten van onderwijs en onderzoek, welke voor meerdere afdelingen gezamenlijk van belang zijn, en waarvoor samenwerking tussen afdelingen gewenst en nodig is.

Zo werd ingesteld een interafdelingswerkgroep voor de materiaal-kunde, een voor warmte en stroming, een voor de mechanica, een voor meten, regelen, instrumentatie en informatie en een voor kernfysica en kerntechniek.

Ter effectieve voorbereiding van de door het college van rector magnificus en assessoren te nemen besluiten werd deze, wat de coördinatie van de programma's van eisen voor de bouw betreft, verzorgd door prof. dr. P. van der Leeden. Zijn actieve zorg voor deze sector bracht voor hem vaak vele zorgen met zich mede. Prof. dr. ir. J. L. H. Jonker trad in analoge zin op als personeelscoördinator en prof. dr. C. Zwikker als coördinator inzake het beleid voor de aanschaffing en de verdeling van het wetenschappelijk instrumentarium.

De opbouw der vier afdelingen vond regelmatig voortgang. De voorzitters, de hoogleraren Schmid (afdeling Werktuigbouwkunde), Jonker (afdeling Elektrotechniek), van Loon (afdeling Scheikundige technologie) en Zwikker (afdeling algemene wetenschappen) werden benoemd tot voorzitter-beheerder der afdelingen. Ter verlichting van hun voorzitter-beheerderstaak werden algemeen wetenschappelijke medewerkers toegevoegd.

De opbouw van de afdeling werktuigbouwkunde, aanvankelijk vertraagd ten gevolge van de ziekte van collega Smulders en zo goed mogelijk opgevangen door de waarnemend voorzitter prof. ir. A. L. W. Seyffardt, geschiedde onder de leiding van haar nieuwe voorzitter, prof. dr. ir. W. L. H. Schmid, in versneld tempo.

Op dit moment willen wij als technische hogeschool-gemeenschap een moment in gedachten verwijlen in de ziekenkamer van onze collega Smulders; onze beste wensen voor zijn herstel gaan naar hem uit.

In alle afdelingen vormde tijdens de afgelopen eerstejaarscursus het onderwijs in de wiskunde het hoofdbestanddeel van het studieprogramma.

Naast zijn zware collegetaak en zijn zorg voor de oefenmiddagen voor de wiskunde, organiseerde prof. dr. J. J. Seidel een regelmatig functionerend wiskundig colloquium, waarvoor een stijgende belangstelling was waar te nemen. Door prof. dr. C. Zwikker werd een natuurkundig colloquium ingesteld.

In het afgelopen jaar was het werk in de interafdelingswerkgroepen hoofdzakelijk gericht op het uitbrengen van adviezen inzake in te stellen leerstoelen voor de verschillende takken van onderwijs.

De werkgroep voor de kernfysica en kerntechniek heeft zich beraden op de gevolgen, welke voortkomen uit het feit, dat binnen de afdeling der werktuigbouwkunde het onderzoek en het onderwijs in het gebied der warmtetechniek ten dele gebaseerd zullen worden op de nieuwste ontwikkelingen, welke in de kernfysica en kerntechniek gaande zijn, i.c. dat het gebied van de warmtetechniek bij dat van de kerntechniek wordt aangesloten. Met instemming van de interafdelingswerkgroep voor warmte en stroming heeft de afdeling der werktuigbouwkunde daarom voorgesteld het onderwijs in de warmtetechniek te doen verzorgen door een gewoon hoogleraar, die zich zal richten op de nieuwe ontwikkelingen, zoals die zich in het bijzonder onder de invloed van de reaktorbouw aftekenen, en door een buitengewoon hoogleraar, die de stoomtechniek in het middelpunt van zijn activiteit zal plaatsen.

Aan de interafdelingswerkgroep voor materiaalkunde is door de curatoren-senaatscommissie voor het eventueel instellen van nieuwe opleidingen advies gevraagd over een opleiding tot materiaalkundig ingenieur.

De interafdelingswerkgroepen voor de mechanica en die voor warmte en stroming hielden zich hoofdzakelijk bezig met de taakverdeling tussen de afdelingen en met de voorbereiding van benoemingsvoorstellen. Voor het gebied van de stromingsleer en de stromingstechniek werd (analoog aan het gebied der warmteleer en warmte-techniek) besloten, het onderzoek en onderwijs vanuit theoretische en fysische gezichtspunten in de afdeling der algemene wetenschappen, de ontwikkeling der technische toepassingen en het onderwijs in de constructie daarentegen in de technische afdelingen onder te brengen.

Voor bepaalde ressorten van werkzaamheden werden door de senaat de navolgende senaatscommissies gevormd :

- a. de commissie voor de niet-technische vakken,
- b. de commissie tot regeling van de examenprocedure,
- c. de commissie betreffende toelating tot de examens aan de technische hogeschool te Eindhoven van personen, die niet in het bezit zijn van een eindexamendiploma van een H.B.S.-B of Gymnasium-B,
- d. de commissie voor contact met het Eindhovens Hogeschoolfonds,
- e. de beurzencommissie,
- f. de commissie voor eenheden en symbolen,
- g. de commissie voor werkstudenten,
- h. de commissie voor normalisatie binnen de technische hogeschool Eindhoven, en
- i. de redactiecommissie voor de T.H.-Gids en de "Mededelingen van de technische hogeschool Eindhoven". Als secretaris van de laatstgenoemde commissie trad op de heer N.J.J. Mol. Wij verheugen ons over de vernieuwde activiteit van de heer Mol, na het ongeval, hetwelk hem overkwam.

Het is mij om der tijdszake slechts mogelijk op het werk van enkele dezer commissies kort in te gaan.

De commissie voor de niet-technische vakken heeft besloten, na de in het eerste jaar gegeven inleiding tot het wijsgerig denken en na de colleges in het 3e semester over sociologie, in het 4e en 5e semester een cursus over "bedrijfskunde" te doen geven, waarin het bedrijf vanuit verschillende gezichtspunten belicht zal worden. Als grondgedachte ten aanzien van het onderwijs in de niet-technische vakken

leeft sterk de gedachte, het onderwijs in deze vakken zo in het leerprogramma te verweven, dat de student mede daardoor lere ingenieur te zijn vanuit zijn totale mens zijn. Ik zou dit alles willen plaatsen tegen de achtergrond van de vraag: wat kan de Nederlandse ingenieur hier of in het buitenland bijdragen aan het toekomstige Europa, aan een ontwakend Afrika, aan een materieel en geestelijk hongerend Azie? De wereld heeft mensen, ook ingenieurs nodig, die, zoals mijn vriend, oud-bishop West, uit Rangoon het eens uitdrukte, "don't fight the problems of the world... but live the answer".

Na ampele besprekingen in de daarvoor ingestelde senatscommissies werden door de senaat de regelen voor het afnemen van het propaedeutisch examen vastgesteld. Prof. dr. C. Koningsberger heeft en als secretaris dezer commissie én als regelaar voor de eerste P-examens zeer veel zorg aan deze regeling besteed. Besloten werd na elk semester gelegenheid te geven tot het afleggen van het propaedeutisch examen c.q. tot het afleggen van tentamina over de examenstof voor het propaedeutisch examen. Verder werd in principe besloten, dat bij de beslissing over de uitslag van het examen een nader onderzoek of een verlengd examen aan het eind van het daaropvolgende semester opgelegd kan worden, of tot afwijzing kan worden besloten. Volgens een voorlopige analyse der examenresultaten aan het eind van dit eerste jaar werd in de afdeling voor scheikundige technologie door 76% van het aantal "reële" studenten aan het examen deelgenomen, in de afdeling der elektrotechniek door 60%, en in de afdeling der werktuigbouwkunde door 47%.

Bij deze analyse werden niet als "reële" studenten aangemerkt:

- degenen, die na 1 februari 1958 waren ingeschreven,
- zij, die hun studie langdurig onderbraken wegens ziekte of militaire dienst,
- zij, die reeds spoedig na hun inschrijving te kennen hadden gegeven, dat zij hun studie afbraken.

Van de genoemde examinandi slaagden:

- in de afdeling der scheikundige technologie 73%,
- in de afdeling der elektrotechniek 69%, en
- in de afdeling der werktuigbouwkunde 68%.

Dit betekent, dat bij de afdeling der scheikundige technologie 55% van het aantal reële studenten na een jaar slaagde voor het propaedeutisch examen, bij de afdeling der elektrotechniek 41% en bij de afdeling der werktuigbouwkunde 32%.

Uit de voorlopige analyse is wel gebleken, dat het, gelet op het betrekkelijk kleine aantal studenten, waarop zij kon worden toegepast,

nog prematuur geacht moet worden inzake deze examenresultaten tot bepaalde gevolgtrekkingen over te gaan.

De representatieve taak van de rector en van de secretaris van de senaat, zich manifesterende in de - zo mogelijk gezamenlijke - vertegenwoordiging van de hogeschool bij vieringen van de dies natales der andere instellingen van hoger onderwijs en bij hoogtijdagen van wetenschappelijke instellingen, ontleent haar zin en symbolische betekenis aan het besef van de waarde van een goed onderling contact van universiteiten en hogescholen. Deze onderlinge verbondenheid kwam op indrukwekkende wijze tot uiting in de hogelijk gewaardeerde wijze waarop de delftse rector magnificus, collega Bottema en de rectores magnifici der nederlandse universiteiten luister hebben bijgezet aan de officiële openingsplechtigheid van de nieuwe hogeschool.

Het contact met de zusterinstellingen van hoger onderwijs werd in sterke mate verstevigd door het bijwonen der vergaderingen van de Raad voor het Technisch Hoger Onderwijs door de curator ir. Trompen de rector, van het Inter-Universitair Contactorgaan door de president-curator, de curator mr. s'Jacob, de rector magnificus en de secretaris van de senaat en door de besprekingen in het Rectorencollege. De representatieve taak van de rector, waarvoor ik een belangrijk deel wil verwijzen naar het schriftelijk verslag van de lotgevallen dezer hogeschool, werd in menig opzicht verlicht door de bereidheid van de waarnemend rector, prof. dr. C. Zwikker, van de secretaris van de senaat en van assessoren hem in deze bij te staan of te vervangen en verkreeg vaak extra verve door interessante ontmoetingen met bijzondere persoonlijkheden.

Zo had de rector op 26 maart 1958 op de feestelijke regeringsreceptie in de Ridderzaal te Den Haag ter gelegenheid van het bezoek van H.M. Koningin Elisabeth en Prins Philip van Engeland het voorrecht Zijne Koninklijke Hoogheid in te lichten over de opbouw van de technische hogeschool te Eindhoven. Aan het einde van dit gesprek gaf Prins Philip de raad van de studenten niet te maken: Calculating machines but men.

De rector en de secretaris van de senaat hebben de Eindhovense senaat vertegenwoordigd bij de viering van de 116e dies natalis van de technische hogeschool te Delft.

Het college van rector magnificus en assessoren van Delft heeft op 24 februari 1958 een bezoek gebracht aan het overeenkomstig college in Eindhoven. De bij deze ontmoeting verstrekte informatie en de

tijdens het afgelopen cursusjaar plaats gehad hebbende besprekingen tussen overeenkomstige afdelingen van Delft en Eindhoven zijn van grote waarde ter voorkoming van doublures en dienen de bestendinging en versterking van de voor het gehele technisch hoger onderwijs in Nederland van belang zijnde goede relatie tussen Delft en Eindhoven, welke o.m. haar expressie vond in de uitnodiging tot en het deelnemen aan het delftse senaatsdiner.

Op 25 september 1957 vertegenwoordigde de rector magnificus de hogeschool op de vergadering in het Kurhaus te Scheveningen bij het 110-jarig bestaan van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs. De senaat is zeer erkentelijk voor de bijzonder hartelijke wijze, waarop de voorzitter, dr. L. Neher, de technische hogeschool te Eindhoven en diens vertegenwoordiger in de kring van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs verwelkomde.

Op 21 november 1957 was de rector aanwezig bij de rede van prof. van Berkum ter gelegenheid van de 30-jarige herdenking van de dies natalis van de R.K. Economische Hogeschool te Tilburg en zat hij, als gast van de tilburgse senaat, aan aan het daarop aansluitende senaatsdiner. Het reeds eerder met de meest naburige zusterinstelling voor hoger onderwijs gelegde contact werd hierdoor op vriendschappelijke wijze bevestigd. Wederkerig had de eindhovenese senaat het voorrecht de tilburgse rector magnificus in zijn academische zitting en aan het senaatsdiner op 23 juni j.l. in zijn midden te zien.

Het contact met de technisch-wetenschappelijke wereld buiten de hogeschool werd gelegd door tal van atvaardigingen in besturen van technisch-wetenschappelijke instellingen, instututen en commissies. In het jaarboek van de technische hogeschool te Eindhoven zal een complete lijst dezer vertegenwoordigingen opgenomen worden.

Het contact met de "buitenwereld" werd op bijzondere wijze verruimd door het besluit van het Eindhovens Hogeschool Fonds uit elk der vier afdelingen een hoogleraar en de secretaris van de hogeschool in de gelegenheid te stellen tot het maken van een studiereis naar Amerika. Van deze gelegenheid werd in de afgelopen cursus reeds met vrucht gebruik gemaakt door de hoogleraren Van Loon, Niesten en Veenstra. Verder werden contacten gelegd en verstevigd enerzijds door het ontvangen van bezoeken van excursies naar onze hogeschool en anderzijds door het brengen van bezoeken aan voor de opbouw van deze hogeschool belangrijke instellingen van hoger onderwijs of wetenschappelijk onderzoek.

De commissie voor kernfysica en kerntechniek bracht een bezoek aan het Reaktorinstituut te Mol in België.

Prof. dr. J. J. Seidel trad op als gedelegeerde voor de technische hogeschool Eindhoven bij het "International Congress of Mathematicians" te Edinburgh.

Prof. ir. J. G. Hoogland heeft in dit cursusjaar gastcolleges gegeven in Christchurch in Nieuw Zeeland.

Prof. dr. ir. J. N. J. Perquin bracht een bezoek aan Japan, ter gelegenheid van de in gebruikstelling van een mede door hem voorbereid B.P.M.-project in Japan.

Prof. dr. K. S. Knol vertegenwoordigde de senaat bij het afscheidscollege van prof. Zernike te Groningen.

De curator ir. Th. P. Tromp gaf in een speciale bijeenkomst van de senaat een referaat over zijn voor de hogeschool van belang geachte indrukken opgedaan tijdens zijn wereldreis naar Japan en Amerika.

Van de veelvuldige bezoeken aan de hogeschool zij hier vermeld het bezoek van enige vertegenwoordigers van het Engelse ministerie van onderwijs en acht "principals" van Engelse "advanced technological colleges", in direct verband staande met in Engeland te treffen maatregelen, om het daar bestaande tekort aan technisch-wetenschappelijk geschoolde krachten te verminderen.

Verder noem ik de ontvangst van een 500-tal leden van de tilburgse hogeschool gemeenschap, de T.A.E.K., en van een gezelschap economische studenten van de Universiteit te Amsterdam onder leiding van prof. dr. Abr. Mey.

Een begin van wetenschappelijke samenwerking van de hogeschool met de industrie heeft o.m. zijn uitdrukking gevonden in het oprichten van het Instituut voor Perceptie Onderzoek, het I.P.O. Deze Stichting stelt zich ten doel de bevordering van het zuiver en toegepast wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de perceptie en daarmee verwante gebieden, zulks in het bijzonder in het belang van het hoger onderwijs en van al die overheids-, semi-overheids- en particuliere instellingen, welke bij een dergelijk onderzoek gebaat zijn. Ten dienste van dit instituut worden door de technische hogeschool ruimten en enkele medewerkers beschikbaar gesteld en door de N.V. Philips wetenschappelijke apparatuur en eveneens wetenschappelijke medewerkers.

In het Instituut voor Perceptie Onderzoek zullen onderzoekingen worden verricht over de subjectieve verschijnselen betreffende het

menselijk waarnemen, decideren en de besturing van de handelingsorganen.

Als directeur van het instituut zal fungeren dr. J. F. Schouten, die op 7 augustus 1958 door H.M. de Koningin benoemd werd tot buitengewoon hoogleraar voor het geven van onderwijs en het verrichten van onderzoek op het gebied der perceptieleer en der informatieleer. Hedenmorgen is het betreffende gebouw met zijn outillage door de president-curator der technische hogeschool te Eindhoven en door de president-directeur van de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken, ir. P. F. S. Otten, ter beschikking van het I.P.O.-bestuur gesteld.

Het contact met de Nederlandse Organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek, reeds gelegd door de benoemingen van de rector magnificus tot lid van de Raad van Z.W.O., werd versterkt door de benoeming van drs. J. H. Bannier, directeur van Z.W.O., tot lid van de Raad van Beheer van het Instituut voor Perceptie Onderzoek. Wij verheugen ons over het feit, dat de heer Bannier na herstel van ziekte hedenochtend de opening van het I.P.O. heeft kunnen bijwonen. Wij wensen hem van harte geluk met zijn herstel.

Een nadere verbinding met de Nederlandse Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (T.N.O.) kwam tot stand door de benoeming van prof. dr. ir. W. van Loont tot tijdelijk lid van het bestuur van de Nijverheidsorganisaties van T.N.O. en door de aanwijzing door T.N.O. van een vertegenwoordiger in de wetenschappelijke raad van advies van het Instituut voor Perceptie Onderzoek. Wij hopen, dat in de komende jaren een stevige basis voor levendige samenwerking met T.N.O. gelegd mag worden.

Op de tweede dies natalis van onze hogeschool werd onder leiding van ir. F. J. Philips, die als voorzitter van het Eindhovens Hogeschoolfonds er naar streeft, de belangstelling van de industrie voor de hogescholen zoveel mogelijk te stimuleren, een vergadering van het fonds gehouden, in welke vergadering de door dit fonds te steunen projecten werden vastgesteld. Ik moge hiervoor verwijzen naar het in juli jl. verschenen verslag van het fonds.

Op deze dies natalis werd tijdens een koffiemaaltijd in de D.A.F.-fabrieken door dr. H. J. van Doorne voor de hogeschoolgemeenschap een overzicht gegeven van de werkzaamheden van de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven en door de eerste president van het Eindhovens Studenten Corps, de heer J. B. Wijffels, over de de ontwikkeling van het Eindhovense Studentenleven.

Hierop volgde in de namiddag de academische zitting, waarin door de secretaris van de senaat de reeds genoemde rede werd uitgesproken.

De diesviering werd besloten door een maaltijd van de leden van de senaat, waaraan als hooggeëerde gasten begroet konden worden curatoren, de oud-curator Kolfschoten, de Tilburgse rector magnificus prof. dr. P.P. van Berkum en dr. H.J. van Doorne als voorzitter van de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven, allen met hun dames.

Op 3 september 1957 vond de eerste inschrijving van de studenten plaats. Op die dag meldden zich reeds 191 studenten aan, welk aantal in de loop van de cursus opliep tot 246, waarvan 80 voor de afdeling der werktuigbouwkunde, 87 voor de afdeling der elektrotechniek, 75 voor de afdeling der scheikundige technologie en 4 voor enkele lessen.

Bij de senaatscommissie tot toelating tot de examens (voorzitter: prof. dr. C. Zwikker, secretaris: prof. dr. K. S. Knol) kwamen 41 verzoeken van houders van een eindexamen van een H.T.S. binnen met verzoek tot toelating tot de examens aan de technische hogeschool Eindhoven. Van deze 41 verzoeken werden er 28 ingewilligd en 13 afgewezen.

Overigens werden door deze commissie nog 5 adviezen uitgebracht over verzoeken van dertigjarigen tot toelating tot de examens aan de technische hogeschool Eindhoven; drie kandidaten werden toegelaten, twee werden afgewezen.

De voorlichting der aspirant-studenten geschiedde ook dit jaar in prettige samenwerking met Delft. Onder auspiciën van een door beide hogescholen ingestelde voorlichtingscommissie werd gezamenlijk een voorlichtingsboekje uitgegeven en vond in diverse centra aan scholen voor Voorbereidend Hoger en Middelbaar Onderwijs de voorlichting plaats.

Het aantal nu tot 2 september 1958 binnengekomen aanmeldingen voor de nieuwe inschrijving van eerstejaars-studenten bedroeg 241, d.w.z. 50 meer dan op dezelfde datum van het vorige jaar. Bij de nieuw ingeschrevenen bevinden zich thans twee meisjes-studenten. Bedenken wij, dat verleden jaar zich na de officiële inschrijvingsdatum 3 september 1957 nog 55 eerstejaars aanmeldden, dan ziet het er naar uit, dat in de komende cursus te rekenen valt met ca. 300 eerstejaars-studenten. De stand is heden reeds zo, dat zich al 264 eerstejaars-studenten meldden.

Met een lofwaardige activiteit hebben de eindhovense eerstejaarsstudenten getracht vorm en inhoud te geven aan het studentenleven, daarbij, onder volledige erkenning der verscheidenheid, strevende de eenheid der totale studentengemeenschap, in het Eindhoven'studenten Corps tot uitdrukking te brengen. Reeds op de inschrijvingsdag, 3 september 1957, werd tot de oprichting van het Eindhoven'studenten Corps besloten in een vergadering, welke werd voorgezeten door de burgemeester van Eindhoven, mr. dr. Ch. J. M. A. van Rooy! Het lidmaatschap van het Corps is, volgens de statuten, toegankelijk voor iedere aan de technische hogeschool Eindhoven ingeschreven student, ongeacht studierichting, religie of politieke overtuiging.

De academische senaat erkende het Eindhoven'studenten Corps als algemeen representant van de eindhovense studentengemeenschap. Op een der feestelijke hoogtijdagen van het Corps werden door de rector magnificus aan de leden van de senaat van het Eindhoven'studenten Corps de bestuurslinten uitgereikt. Voor de religieuze en levens- en wereldbeschouwelijke bezinning hebben zich onderscheiden groeperingen gevormd, te weten in chronologische volgorde de Societas Studiosorum Reformatorum Eindhoviae, de Protestantse Gespreksgroep en de R.K. Studentencontactgroep Sanctus Thomas Morus.

Ter behartiging van de studiebelangen van de studenten werden drie studieverenigingen opgericht, te weten de werktuigbouwkundige studievereniging "Simon Stevin", de elektrotechnische studievereniging "Thor" en de scheikundig-technologische studievereniging "Jan Pieter Minckelers".

De goede relatie van de academische senaat met de studieverenigingen bleek bij verschillende gelegenheden en wederzijdse bezoeken.

De academische senaat brengt gaarne hulde aan die studenten, die bijzondere activiteit ontplooid hebben bij de aanvankelijke opbouw van de studentenorganisaties. A fortiori aan hen, die aan deze activiteit goede studieresultaten wisten te paren.

Het college van rector magnificus en assessoren streeft ernaar de studenten zoveel mogelijk te betrekken in de organisatie van het Studium Generale en in de regeling van de hogeschooldag.

Wat het Studium Generale betreft kan worden medegedeeld, dat een drietal voordrachten gehouden werd over het onderwerp "Heden en toekomst van Afrika".

De studentengemeenschap ondervond veel steun van de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven bij het verkrijgen van goede

studentenkamers door het werk van mevr. M. Dubois-Raupp en haar medeleden van het bestuur der sectie kamervoorzieningen van de Stichting Studentenvoorzieningen Eindhoven. De plannen der Stichting voor het eerste hospitium zijn geheel gereed, die voor sporthallen en sportvelden in voorbereiding. Door de Stichting werd een sportleider en een hogeschoolarts aangesteld. Dank zij de activiteit van de Stichting beschikt het Eindhovens Studenten Corps over een sociëteit, de studentengemeenschap over een mensa. De belangeloze inzet van van zovelen uit de kring van de Eindhovense burgerij voor het werk van deze Stichting moge ik met grote dank memoreren.

Op 16, 17 en 18 september 1957 werden voor de ingeschreven studenten de oriënteringsdagen gehouden. Tijdens deze oriënteringsdagen werd de studenten op dinsdag 17 september vanwege het gemeentebestuur ter kennismaking met de stad Eindhoven een rondrit door de stad en een koffiemaaltijd in het restaurant van Animali aangeboden, aan welke maaltijd de studenten welkom werden geheten door burgemeester van Rooy namens de gemeente Eindhoven en door de rector magnificus namens de hogeschool. Tevens werden bezoeken gebracht aan de N.V. Philips en de D.A.F.-fabrieken. Op vrijdag 20 september daaropvolgende werden de studenten binnen de eigen afdelingen, waarvoor zij zich aangemeld hadden, ontvangen en had een eerste kennismaking met het paviljoen plaats.

Wie eind augustus en in de eerste dagen van september 1957 het terrein van het in aanbouw zijnde paviljoen betrad, kon nauwelijks geloven, dat een officiële opening van de hogeschool door H.M. de Koningin op 19 september zou kunnen plaatsvinden en dat het onderwijs op tijd aangevangen en regelmatig voortgezet zou kunnen worden. Bij de immer optimistische – en tevens realistische – heren van Embden en Smelt bestond echter te dien opzichte geen twijfel. Dat het op maandag 23 september 1957 des ochtends om 8.30 uur aangevangen onderwijs in dit eerste jaar van de aanvang af regelmatig en ongestoord heeft kunnen verlopen, is in niet geringe mate te danken aan de grote toewijding, waarmede docenten en wetenschappelijke staf zich hebben ingezet voor het op tijd inrichten der practica en voor het daarvoor gebruiksklaar maken van het technisch-wetenschappelijk instrumentarium van het paviljoen, daarin naar vermogen terzijde gestaan door de beschikbare – zij het nog kleine – administratieve en technische staf. In de uitvoerende sector van de technische hogeschool heeft in het bijzonder de secretaris van de hogeschool veel aandacht besteed aan de opbouw en het doen

functioneren van de algemene diensten, hierin bijgestaan door het secretariaat, en door het hoofd van de centrale administratieve dienst, de heer J. J. M. Senden, alsmede door de hiervoor reeds vermelde hoofden der overige centrale diensten.

In de loop van het cursusjaar werd de heer P.J. v.d. Burgh benoemd tot directeur van de centrale technische dienst.

Een goede bezetting en een goed functioneren der algemene diensten tot in elk detail, nu en in de toekomst, is voor de eigenlijke taak van de hogeschool uitermate belangrijk.

Het komende jaar zal een nieuwe, nog grotere krachtsinspanning vragen – nu de onderwijstaak vergroot is – om de voor september 1959 gereedkomende hallen tijdig in te richten en van de nodige wetenschappelijke outillage te voorzien, deze voor te bereiden en te installeren.

Dames en Heren,

Na onze terugblik op het afgelopen jaar mogen wij thans de blik weer vooruit richten en – o, wondere paradox ten opzichte van hetgeen ik in de aanvang zeide over de waarde van het terugblikken op wat achter ons ligt – ons weer instellen op het: "wie de hand aan de ploeg wil slaan, zie niet om, maar strekke zich uit naar wat voor hem ligt, het oog gericht houdend op het doel".

Dit doel is de opbouw en het doen functioneren van onze hogeschool als een goed instituut van technisch hoger onderwijs en onderzoek. En dit niet als een doel in zich zelf, maar gezien in het hogere doel: God en de naaste te dienen met ons ganse hart, met ons gehele verstand en met alle krachten, niet in een slavendienstbaarheid, maar in het licht van het nog hogere perspectief: God lief te hebben en de naaste als ons zelve, waartoe de Waarheid ons dagelijks moge vrijmaken.

Bijlage 1 bij de rede "Lotgevallen van de technische hogeschool te Eindhoven in het eerste cursusjaar van haar bestaan", gehouden op 19 september 1958.

Representaties:

De Technische Hogeschool werd vertegenwoordigd:

- Op 18 september 1957 door de rector magnificus namens de senaat bij de plechtigheden ter herdenking van de bevrijding van Eindhoven.
- Op 19 september 1957 door de rector magnificus bij de H. Mis in de Catharinakerk ter gelegenheid van de opening van de technische hogeschool Eindhoven.
- Op 25 september 1957 door de rector magnificus bij het 110-jarig bestaan van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs op de vergadering in het Kurhaus te Scheveningen. De technische hogeschool Eindhoven werd door de voorzitter van het K.I.V.I., dr L. Neher, zeer hartelijk verwelkomd.
- Op 25 september 1957 door prof. dr. ir. J.L.H. Jonker bij de opening van de faculteit voor wis- en natuurkunde van de R.K. Universiteit te Nijmegen.
- Op 26 september 1957 woonde de rector magnificus de wijdingssamenkomst bij ter gelegenheid van de interkerkelijke contactcommissie voor de technische hogeschool Eindhoven.
- Op 9 oktober 1957 werd de technische hogeschool Eindhoven vertegenwoordigd op de Brabantse onderwijsdag te 's-Hertogenbosch.
- Op 21 november 1957 vertegenwoordigde de rector magnificus de technische hogeschool Eindhoven bij de rede ter gelegenheid van de 30-jarige herdenking van de dies natalis van de R.K. Economische Hogeschool te Tilburg en zat als gast van de tilburgse senaat aan aan het daarop aansluitend senaatsdiner.

Op 23 november 1957 woonde de rector magnificus op uitnodiging van Prins Bernhard de bijeenkomst bij van de Fondation Européenne de la Culture in het Concertgebouw te Amsterdam, alwaar onder presidium van Z.K.H. Prins Bernard, toespraken werden gehouden door dr. K. Adenauer en mr. P. H. Spaak, waarna een concert werd gegeven door het Concertgebouw Orkest.

De rector woonde de recepties van de Gezanten van India en Pakistan bij.

De rector magnificus en de secretaris van de senaat hebben de technische hogeschool Eindhoven vertegenwoordigd op de 383e herdenkingsdag van de Stichting van de Rijksuniversiteit te Leiden. De rector woonde een der zittingen van het Paascongres van de Nederlandse Studentenraad bij.

De secretaris van de senaat vertegenwoordigde de hogeschool bij de diesvieringen van de Rijksuniversiteit te Utrecht en van de Landbouwhogeschool te Wageningen.

De rector woonde een der defensie-oriënteringsconferenties op de "Bilderberg" bij.

Bijlage 2 bij de rede "Lotgevallen van de technische hogeschool te Eindhoven gedurende het eerste cursusjaar van haar bestaan", gehouden op 19 september 1958.

Benoemingen en vertegenwoordigingen:

1. Raad voor Technisch Hoger Onderwijs	Rector magnificus
2. Commissie Spreiding Technisch Hoger Onderwijs	Rector magnificus
3. Commissie ter voorbereiding van een reglement voor de technische hogescholen	Rector magnificus
4. Interuniversitair Contactorgaan	Rector magnificus (lid) Secretaris senaat (plv. lid)
5. Rectorencollege	Rector magnificus Secretaris senaat
6. Raad voor Z.W.O.	Prof. dr. H.B. Dorgelo
7. Interuniversitaire commissie voor advies voor het Reaktorinstituut	Prof. dr. C. Zwikker (lid) Prof. dr. P.C. Veenstra (plv. lid)
8. Raad van Advies van het Instituut voor Radiopathologie en Stralenbescherming Leiden	Prof. dr. H.B. Dorgelo
9. Hoofdc commissie Normalisatie Nederland	Prof. dr. W.F. Brandsma
10. Subcommissie Boa van Hoofdc commissie Normalisatie Nederland	Prof. dr. C.J. Bouwkamp
11. Commissie Bedrijfsleven - Hoger Onderwijs	Prof. ir. J.G. Hoogland
12. Centrale Stichting Studentenhuisvesting	Prof. ir. A.L.W. Seyffardt

13. Raad van Beheer I.P.O.	Prof. dr. C. Zwikker
14. Raad van Beheer S.S.E.	Prof. dr. H.B. Dorgelo
15. Gemeenschappelijke voorlichtings- commissie Delft-Eindhoven	Prof. dr. ir. A.A.Th.M. van Trier
16. Nederlands Instituut voor Efficiency	Prof. ir. C. de Beer (voor 3 jaar)
17. Stichting Internationale Samenwerking der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen	Prof. ir. J.G. Hoogland
18. Correspondent "Universiteit en Hogeschool"	Prof. dr. K. Posthumus
19. Bouwcoördinator	Prof. dr. P. v.d. Leeden
20. Instrumentariumcoördinator	Prof. dr. C. Zwikker
21. Personeelscoördinator	Prof. dr. ir. J.L.H. Jonker
22. Waarnemend studentendecaan	Prof. dr. K. Posthumus
23. Coördinator der P- en K-examens	Prof. dr. C. Koningsberger